

VERORDENING (EG) Nr. 1857/2006 VAN DE COMMISSIE

van 15 december 2006

betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag op staatssteun voor kleine en middelgrote ondernemingen die landbouwproducten produceren, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 70/2001

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 994/98 van de Raad van 7 mei 1998 betreffende de toepassing van de artikelen 92 en 93 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap op bepaalde soorten van horizontale steunmaatregelen ⁽¹⁾, en met name op artikel 1, lid 1, onder a), i),

Na bekendmaking van deze ontwerp-verordening,

Na raadpleging van het Adviescomité inzake overheidssteun,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Verordening (EG) nr. 994/98 is aan de Commissie de bevoegdheid toegekend om in overeenstemming met artikel 87 van het Verdrag vast te stellen dat steun voor kleine en middelgrote ondernemingen die aan bepaalde voorwaarden voldoet, met de gemeenschappelijke markt verenigbaar is en niet moet worden aangemeld uit hoofde van artikel 88, lid 3, van het Verdrag.
- (2) Verordening (EG) nr. 70/2001 van de Commissie van 12 januari 2001 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag op staatssteun voor kleine en middelgrote ondernemingen ⁽²⁾ is niet van toepassing op activiteiten die verband houden met de productie, de verwerking of de afzet van de in bijlage I bij het Verdrag opgenomen producten.
- (3) De Commissie heeft de artikelen 87 en 88 van het Verdrag bij tal van beschikkingen toegepast op kleine en middelgrote ondernemingen die landbouwproducten produceren, verwerken en afzetten, en heeft haar beleid tevens vastgelegd, laatstelijk in de communautaire richtsnoeren voor staatssteun in de landbouwsector ⁽³⁾. Gezien de grote ervaring van de Commissie met de toepassing van die artikelen op kleine en middelgrote ondernemingen die landbouwproducten produceren, verwerken en afzetten, is het passend dat de Commissie ook ten aanzien van deze ondernemingen gebruikmaakt van de haar bij Verordening (EG) nr. 994/98 toegekende bevoegdheden om voor een doeltreffend toezicht te zorgen en de administratie te vereenvoudigen zonder dat de controle door de Commissie daardoor wordt verzwakt, voor zover artikel 89 van het Verdrag op dergelijke producten van toepassing is verklaard.
- (4) In de komende jaren zal de landbouwsector zich moeten aanpassen aan nieuwe omstandigheden en extra veranderingen met betrekking tot de ontwikkeling van de markt, het marktbeleid, de handelsvoorschriften, de vraag en voorkeur van de consument en de uitbreiding van de Gemeenschap. Deze veranderingen zullen niet alleen gevolgen hebben voor de landbouwmarkten, maar ook voor de plaatselijke economieën in plattelandgebieden in het algemeen. Het plattelandontwikkelingsbeleid moet erop gericht zijn het concurrentievermogen van de plattelandgebieden te herstellen en te vergroten, en moet derhalve bijdragen aan het in stand houden en scheppen van werkgelegenheid in deze gebieden.
- (5) De rol van kleine en middelgrote ondernemingen is van doorslaggevende betekenis voor het scheppen van arbeidsplaatsen en meer in het algemeen voor de sociale stabiliteit en het economisch dynamisme. De ontwikkeling van die bedrijven kan echter door de onvolkomenheden van de markt worden afgeremd. Zij kunnen vaak moeilijk kapitaal of krediet verkrijgen, omdat zij slechts beperkte garanties kunnen bieden en omdat sommige financiële markten terughoudend zijn om risico's te nemen. Zij hebben door hun beperkte middelen soms ook moeilijk toegang tot informatie, met name over nieuwe technologie en potentiële markten. Daarom moet het doel van de krachtens deze verordening vrijgestelde steun erin bestaan de ontwikkeling van de economische bedrijvigheid van kleine en middelgrote ondernemingen te vergemakkelijken, mits de voorwaarden waaronder het handelsverkeer plaatsvindt daardoor niet zodanig worden veranderd dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad. Deze ontwikkelingen moeten worden aangemoedigd en ondersteund door een vereenvoudiging van de bestaande regelgeving met betrekking tot kleine en middelgrote ondernemingen.
- (6) In de Gemeenschap wordt een groot gedeelte van de landbouwproducten geproduceerd, verwerkt en afgezet door kleine en middelgrote ondernemingen. Niettemin bestaan er grote verschillen tussen de structuren voor de primaire productie, enerzijds, en voor de verwerking en afzet van landbouwproducten, anderzijds. Voor de verwerking en de afzet van landbouwproducten wordt veelal gebruikgemaakt van een structuur die lijkt op die van de industriële productiesector. Daarom lijkt het dienstig om voor de verwerking en afzet van landbouwproducten een andere benadering te hanteren en deze activiteiten op te nemen in de regels voor industriële producten. Bijgevolg is het wellicht passend om, in afwijking van de benadering die is gehanteerd voor Verordening (EG) nr. 1/2004 van de Commissie van 23 december 2003 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag op staatssteun voor kleine en

⁽¹⁾ PB L 142 van 14.5.1998, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 10 van 13.1.2001, blz. 33. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1040/2006 (PB L 187 van 8.7.2006, blz. 8).

⁽³⁾ PB C 28 van 1.2.2000, blz. 2, gerectificeerd in PB C 232 van 12.8.2000, blz. 17.

middelgrote ondernemingen die landbouwproducten produceren, verwerken en afzetten ⁽⁴⁾, een vrijstellingsverordening vast te stellen die is toegesneden op de specifieke behoeften van de primaire landbouwproductie.

- (7) Verordening (EG) nr. 1257/1999 van de Raad van 17 mei 1999 inzake steun voor plattelandontwikkeling uit het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw (EOGFL) en tot wijziging en intrekking van een aantal verordeningen ⁽⁵⁾, en Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandontwikkeling (ELFPO) ⁽⁶⁾ voorzien in specifieke staatssteunregels voor bepaalde plattelandontwikkelingsmaatregelen die wél door de lidstaat, maar niet door de Gemeenschap worden gefinancierd.
- (8) Uit hoofde van de onderhavige verordening moet een vrijstelling gelden voor elke steunmaatregel die aan alle voorwaarden van deze verordening voldoet, alsook voor elke steunregeling, op voorwaarde dat alle steun die op grond van die regeling kan worden toegekend, aan alle voorwaarden van deze verordening voldoet. Om voor een doeltreffend toezicht te zorgen en de administratie te vereenvoudigen zonder dat de controle door de Commissie daardoor wordt verzwakt, moet in steunregelingen en in individuele gevallen van steunverlening die buiten enige steunregeling vallen, uitdrukkelijk naar deze verordening worden verwezen.
- (9) Gezien de noodzaak een juist evenwicht tot stand te brengen tussen een optimale beperking van concurrentievervalsingen in de gesteunde sector enerzijds, en de verwezenlijking van de doelstellingen van deze verordening anderzijds, dient krachtens deze verordening geen vrijstelling te worden verleend voor individuele steunverlening waarbij een vastgesteld maximumbedrag wordt overschreden, ongeacht of de steun al dan niet op grond van een krachtens deze verordening vrijgestelde steunregeling wordt toegekend.
- (10) Krachtens deze verordening mag geen vrijstelling worden verleend voor exportsteun of voor steun die afhangt van het gebruik van binnenlandse producten in plaats van ingevoerde producten. Dergelijke steun kan onverenigbaar zijn met de internationale verplichtingen van de Gemeenschap. Steun ter compensatie van de kosten voor deelname aan handelsbeurzen of voor studies of adviesdiensten die noodzakelijk zijn voor het lanceren van een nieuw of een bestaand product op een nieuwe markt, is in de regel geen exportsteun.
- (11) Om potentieel concurrentievervalsende verschillen weg te nemen, om de coördinatie tussen de verschillende communautaire en nationale initiatieven inzake kleine en middelgrote ondernemingen te vergemakkelijken en om de administratieve duidelijkheid en de rechtszekerheid te bevorderen, dient in deze verordening de definitie van „kleine en middelgrote ondernemingen” te worden gebruikt die is vastgesteld in bijlage I bij Verordening (EG) nr. 70/2001.
- (12) In overeenstemming met de vaste praktijk van de Commissie, en om ervoor te zorgen dat de steun evenredig en

niet hoger dan noodzakelijk is, dienen de maxima normaal te worden uitgedrukt als steunintensiteiten in verhouding tot een reeks in aanmerking komende kosten, in plaats van als maximale steunbedragen.

- (13) Om te bepalen of steun overeenkomstig deze verordening al dan niet verenigbaar is met de gemeenschappelijke markt, moet rekening worden gehouden met de steunintensiteit en dus met het als subsidie-equivalent uitgedrukte steunbedrag. Bij de berekening van het subsidie-equivalent van steun die in termijnen wordt uitbetaald, dienen de marktrentevoeten te worden toegepast die gelden op het ogenblik waarop de subsidie wordt verleend. Met het oog op een eenvormige, transparante en eenvoudige toepassing van de staatssteunregels dienen voor de toepassing van deze verordening als marktrentevoeten de referentierentevoeten te gelden die op geregelde tijdstippen door de Commissie op basis van objectieve criteria worden vastgesteld en in het *Publicatieblad van de Europese Unie* en op internet worden bekendgemaakt.
- (14) Met het oog op de transparantie en de doeltreffendheid van de controle mag deze verordening slechts worden toegepast op steunmaatregelen die transparant zijn. Hiermee worden steunmaatregelen bedoeld waarvoor het brutosubsidie-equivalent vooraf nauwkeurig als percentage van de in aanmerking komende uitgaven kan worden berekend zonder dat een risicobeoordeling hoeft te worden verricht (bijvoorbeeld subsidies, rentesubsidies en fiscale maatregelen waarvoor een plafond geldt). Overheidsleningen moeten als transparant worden beschouwd, mits daarvoor de gebruikelijke zekerheden worden geboden en er geen abnormaal risico aan is verbonden en zij dus niet worden geacht een element van staatsgarantie te bevatten. In beginsel mogen steunmaatregelen waarbij een staatsgarantie is betrokken of overheidsleningen die een element van staatsgarantie bevatten, niet als transparant worden beschouwd. Toch moeten deze steunmaatregelen worden geacht transparant te zijn als, vóór de tenuitvoerlegging van deze maatregelen, de methode die voor de berekening van de steunintensiteit van de staatsgarantie wordt gebruikt, door de Commissie is aanvaard na aanmelding bij de Commissie nadat deze verordening is vastgesteld. Deze methode zal door de Commissie worden beoordeeld overeenkomstig de mededeling van de Commissie betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag op staatssteun in de vorm van garanties ⁽⁷⁾. Overheidsparticipaties en steun in de vorm van risicokapitaalmaatregelen mogen niet als transparante steun worden beschouwd. Steunmaatregelen die niet transparant zijn, moeten altijd bij de Commissie worden aangemeld. De aanmeldingen met betrekking tot niet-transparante steunmaatregelen zullen door de Commissie met name worden getoetst aan de criteria die zijn vastgesteld in de Communautaire richtsnoeren voor staatssteun in de landbouw- en de bosbouwsector 2007-2013.
- (15) Overeenkomstig de door de Commissie gehanteerde vaste praktijk inzake de beoordeling van staatssteun in de landbouwsector is het overbodig een onderscheid te maken tussen kleine en middelgrote ondernemingen. Voor bepaalde vormen van steun is het dienstig maximumsteunbedragen vast te stellen die begunstigden mogen ontvangen.

⁽⁴⁾ PB L 1 van 3.1.2004, blz. 1.

⁽⁵⁾ PB L 160 van 26.6.1999, blz. 80. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1698/2005 (PB L 277 van 21.10.2005, blz. 1).

⁽⁶⁾ PB L 277 van 21.10.2005, blz. 1.

⁽⁷⁾ PB C 71 van 11.3.2000, blz. 14.

- (16) Gezien de ervaring van de Commissie dienen de steunmaxima op een zodanig niveau te worden vastgesteld dat een juist evenwicht tot stand wordt gebracht tussen de noodzaak om concurrentievervalsing in de gesteunde sector optimaal te beperken en de doelstelling om de ontwikkeling van de economische bedrijvigheid van kleine en middelgrote ondernemingen in de landbouwsector te vergemakkelijken. Voor de samenhang met door de Gemeenschap gefinancierde steunmaatregelen moeten de maxima worden afgestemd op de maxima die zijn vastgesteld in Verordening (EG) nr. 1257/1999 en in Verordening (EG) nr. 1698/2005.
- (17) Het is dienstig verdere voorwaarden vast te stellen waaraan de krachtens deze verordening vrijgestelde steunregelingen en individuele steunmaatregelen moeten voldoen. Met eventuele productiebeperkingen of beperkingen op communautaire steunverlening in het kader van de gemeenschappelijke marktordeningen dient rekening te worden gehouden. Gelet op artikel 87, lid 3, onder c), van het Verdrag mag steun niet als enig gevolg hebben dat de bedrijfskosten die de begunstigde onderneming normaal zou moeten dragen, permanent of periodiek worden verminderd, en moet de steun evenredig zijn met de handicaps die moeten worden overwonnen om de sociaaleconomische voordelen veilig te stellen waarvan wordt aangenomen dat zij in het belang van de Gemeenschap zijn. Eenzijdige staatssteun die gewoon tot doel heeft de financiële situatie van producenten te verbeteren, maar in geen enkel opzicht bijdraagt tot de ontwikkeling van de sector, en met name steun die alleen op basis van prijs, hoeveelheid, productie-eenheid of productiewijze wordt toegekend, moet worden beschouwd als steun voor de bedrijfsvoering en is als zodanig niet verenigbaar met de gemeenschappelijke markt. Bovendien zal dergelijke steun naar alle waarschijnlijkheid de mechanismen van de gemeenschappelijke marktordeningen verstoren. Het is derhalve passend de krachtens deze verordening verleende vrijstelling uitsluitend te doen gelden voor bepaalde vormen van steun.
- (18) De krachtens deze verordening verleende vrijstelling dient te gelden voor steun voor kleine en middelgrote landbouwbedrijven, ongeacht de vestigingsplaats. Investerings- en het scheppen van arbeidsplaatsen kunnen bijdragen tot de economische ontwikkeling van probleemgebieden en gebieden als bedoeld in artikel 36, onder a), i), ii) en iii), van Verordening (EG) nr. 1698/2005. Kleine en middelgrote landbouwbedrijven in die gebieden lijden zowel onder het structurele nadeel van hun ligging als onder de moeilijkheden die voortvloeien uit hun omvang. Bijgevolg dienen voor kleine en middelgrote ondernemingen uit dergelijke gebieden hogere maxima te worden vastgelegd.
- (19) Om het risico van verstoringen als gevolg van gerichte investeringssteun te vermijden en om landbouwers vrij te laten in de keuze voor welke producten zij investeringen wensen te doen, mag de op grond van deze verordening vrijgestelde investeringssteun niet tot specifieke landbouwproducten worden beperkt. Deze voorwaarde mag lidstaten er niet van weerhouden bepaalde landbouwproducten van dergelijke steunmaatregelen of steunregelingen uit te sluiten, met name wanneer er geen normale afzetmogelijkheden kunnen worden gevonden. Daarnaast moeten bepaalde soorten investeringen als zodanig van deze verordening worden uitgesloten.
- (20) Als steun wordt toegekend voor aanpassingen aan nieuwe, op Gemeenschapsniveau ingevoerde normen, mag de lidstaten niet worden toegestaan de aanpassingsperiode voor landbouwers te verlengen door de tenuitvoerlegging van deze regels uit te stellen. Derhalve moet duidelijk worden vastgesteld vanaf welke datum nieuwe wetgeving niet langer als nieuw kan worden beschouwd.
- (21) In sommige landbouwverordeningen van de Raad is bepaald dat voor de betaling van steun door lidstaten, veelal in combinatie met financiering door de Gemeenschap, specifieke machtigingen moeten worden verleend. Dergelijke bepalingen voorzien echter meestal niet in een vrijstelling van de verplichting tot aanmelding van die steun op grond van artikel 88 van het Verdrag, mits dergelijke maatregelen aan de voorwaarden van artikel 87, lid 1, van het Verdrag voldoen. Aangezien de voorwaarden voor dergelijke steun duidelijk in de betrokken verordeningen staan vermeld en/of aanmelding van dergelijke maatregelen bij de Commissie op grond van bijzondere bepalingen van die verordeningen verplicht is, is een extra, afzonderlijke aanmelding op grond van artikel 88, lid 3, van het Verdrag niet nodig om de Commissie in staat te stellen deze maatregelen te beoordelen. Omwille van de rechtszekerheid moet ook in de onderhavige verordening naar die bepalingen worden verwezen en is aanmelding van de betrokken maatregelen overeenkomstig artikel 88 van het Verdrag niet nodig voor zover kan worden nagegaan dat de steun uitsluitend voor kleine en middelgrote ondernemingen bestemd is.
- (22) Om te waarborgen dat de steun noodzakelijk is en de ontwikkeling van bepaalde activiteiten stimuleert, mag krachtens deze verordening geen vrijstelling worden verleend voor steun aan activiteiten die de begunstigde onderneming onder marktvoorwaarden alleen zou kunnen uitvoeren. Voor activiteiten die de begunstigde reeds heeft ontplooid, mag geen steun met terugwerkende kracht worden toegekend.
- (23) Krachtens deze verordening mag geen vrijstelling worden verleend voor steun die wordt gecumuleerd met andere staatssteun die in verband met dezelfde in aanmerking komende kosten is toegekend, met inbegrip van steun van nationale, regionale of lokale autoriteiten, en met overheidssteun die wordt toegekend in het kader van Verordening (EG) nr. 1698/2005, of met communautaire bijstand, indien door deze cumulering de in deze verordening vastgestelde maxima worden overschreden. Krachtens deze verordening vrijgestelde steun mag niet worden gecumuleerd met voor dezelfde in aanmerking komende uitgaven of investeringsprojecten bestemde de minimis-steun in de zin van Verordening (EG) nr. 1860/2004 van de Commissie van 6 oktober 2004 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag op de de minimis-steun in de landbouwsector en de visserijsector⁽⁸⁾, indien de cumulering leidt tot een hogere dan de in de onderhavige verordening vastgestelde steunintensiteit.

⁽⁸⁾ PB L 325 van 28.10.2004, blz. 4.

- (24) Om voor transparantie en doeltreffende controle te zorgen overeenkomstig artikel 3 van Verordening (EG) nr. 994/98, dient een model te worden vastgesteld dat de lidstaten moeten volgen wanneer zij de Commissie met het oog op bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie* de beknopte informatie verstrekken die vereist is wanneer krachtens deze verordening een steunregeling ten uitvoer wordt gelegd of zonder toepassing van een dergelijke regeling individuele steun wordt toegekend. Om dezelfde redenen dienen regels te worden vastgesteld betreffende de dossiers die de lidstaten over de krachtens deze verordening vrijgestelde steun moeten aanleggen. Het is passend dat de Commissie vaststelt aan welke voorwaarden het jaarlijkse verslag dat de lidstaten bij de Commissie moeten indienen, moet voldoen. Nu de noodzakelijke technologie op ruime schaal beschikbaar is, moet zowel de beknopte informatie als het jaarlijkse verslag in elektronische vorm worden ingediend.
- (25) Indien een lidstaat niet voldoet aan de in deze verordening vastgestelde rapporteringsverplichtingen, kan het voor de Commissie onmogelijk worden haar toezichthoudende taak op grond van artikel 88, lid 1, van het Verdrag, te vervullen en met name te beoordelen of het gecumuleerde economische effect van de op grond van deze verordening vrijgestelde steun de voorwaarden waaronder het handelsverkeer plaatsvindt, niet zodanig verandert dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad. Het gecumuleerde effect van de staatssteun moet met name worden beoordeeld wanneer een begunstigde uit verschillende bronnen steun kan ontvangen, zoals in de landbouw steeds vaker het geval is. Het is derhalve van primair belang dat lidstaten snel nuttige informatie verstrekken alvorens zij de in deze verordening bedoelde steun verlenen.
- (26) Steun voor bedrijven die landbouwproducten verwerken en afzetten, moet voldoen aan de in Verordening (EG) nr. 70/2001 vastgestelde regels inzake steun voor kleine en middelgrote ondernemingen. Verordening (EG) nr. 70/2001 moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (27) De krachtens Verordening (EG) nr. 1/2004 vrijgestelde steun moet vrijgesteld blijven indien hij aan alle voorwaarden van de onderhavige verordening voldoet.
- (28) Het is dienstig overgangsbepalingen vast te stellen voor steun die vóór de inwerkingtreding van deze verordening is toegekend en in strijd met artikel 88, lid 3, van het Verdrag niet is aangemeld.
- (29) Deze verordening doet geen afbreuk aan de mogelijkheid voor de lidstaten om steun voor kleine en middelgrote

ondernemingen die landbouwproducten vervaardigen, aan te melden. De Commissie zal dergelijke aanmeldingen toetsen aan deze verordening en aan de Communautaire richtsnoeren voor staatssteun in de landbouw- en de bosbouwsector 2007-2013. Aanmeldingen die op het moment van inwerkingtreding van deze verordening nog in behandeling zijn, dienen in de eerste plaats overeenkomstig deze verordening te worden beoordeeld en vervolgens, indien niet aan de bepalingen van deze verordening is voldaan, op basis van de Communautaire richtsnoeren voor staatssteun in de landbouw- en de bosbouwsector 2007-2013.

- (30) Gezien de ervaring van de Commissie op dit gebied en met name de regelmaat waarmee het staatssteunbeleid over het algemeen moet worden herzien, dient de geldigheidsduur van deze verordening te worden beperkt. Indien de geldigheidsduur van deze verordening verstrijkt zonder dat zij is verlengd, dienen steunregelingen die krachtens deze verordening reeds zijn vrijgesteld, nog zes maanden vrijgesteld te blijven teneinde de lidstaten voldoende tijd te geven om de nodige aanpassingen door te voeren,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK 1

TOEPASSINGSGBIED, DEFINITIE EN VOORWAARDEN

Artikel 1

Toepassingsgebied

1. Deze verordening is van toepassing op transparante steun voor kleine en middelgrote landbouwbedrijven die actief zijn in de primaire productie van landbouwproducten. Onverminderd artikel 9 is zij is niet van toepassing op steun voor uitgaven met betrekking tot de verwerking of de afzet van landbouwproducten.
2. Onverminderd artikel 16, lid 1, is deze verordening niet van toepassing op:
  - a) steun voor activiteiten die verband houden met de uitvoer, waaronder wordt verstaan steun die rechtstreeks is gerelateerd aan de uitgevoerde hoeveelheden, de oprichting en exploitatie van een distributienet of andere lopende uitgaven in verband met activiteiten op het gebied van de uitvoer;
  - b) steun die afhangt van het gebruik van binnenlandse in plaats van ingevoerde goederen.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- 1) „steun” of „steunmaatregel”: elke maatregel die voldoet aan alle criteria van artikel 87, lid 1, van het Verdrag;
- 2) „landbouwproduct”:
  - a) de in bijlage I bij het Verdrag opgenomen producten, met uitzondering van visserijproducten en producten van de aquacultuur die vallen onder Verordening (EG) nr. 104/2001 van de Raad ⁽⁹⁾;
  - b) de producten van de GN-codes 4502, 4503 en 4504 (kurkproducten);
  - c) de producten die bedoeld zijn om melk en zuivelproducten te imiteren of te vervangen, zoals bedoeld in artikel 3, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 1898/87 van de Raad ⁽¹⁰⁾;
- 3) „verwerking van landbouwproducten”: elke bewerking van een landbouwproduct die een product oplevert dat nog steeds een landbouwproduct is, met uitzondering van activiteiten op landbouwbedrijven die nodig zijn om een plantaardig of dierlijk product voor de eerste verkoop voor te bereiden;
- 4) „afzet van landbouwproducten”: het in voorraad hebben of uitstellen met het oog op verkoop, te koop aanbieden, leveren of op enige andere wijze verhandelen, met uitzondering van de eerste verkoop door een primaire producent aan wederverkopers of verwerkingsbedrijven en alle activiteiten waarmee een product voor een dergelijke eerste verkoop wordt voorbereid; verkoop door een primaire producent aan eindgebruikers geldt als afzet indien deze plaatsvindt in speciaal daartoe voorziene afzonderlijke lokalen;
- 5) „kleine en middelgrote ondernemingen” („kmo's”): ondernemingen als omschreven in bijlage I bij Verordening (EG) nr. 70/2001;
- 6) „brutosteunintensiteit”: het steunbedrag, uitgedrukt als een percentage van de in aanmerking komende kosten van het project. Alle cijfers die worden gebruikt, zijn de cijfers vóór aftrek van de directe belastingen. Wordt de steun in een andere vorm dan een subsidie verleend, dan is het steunbedrag het subsidie-equivalent van de steun. Van steun die in termijnen wordt uitgekeerd, wordt door discontering de waarde op het ogenblik van de verlening ervan berekend. De rentevoet die voor de discontering en voor de berekening van het steunbedrag bij een zachte lening wordt gehanteerd, is de referentierentevoet die geldt op het ogenblik van de steunverlening;
- 7) „kwaliteitsproduct”: een product dat voldoet aan de op grond van artikel 32 van Verordening (EG) nr. 1698/2005 vast te stellen criteria;
- 8) „ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld”: weersomstandigheden, zoals vorst, hagel, ijs, regen of droogte, die voor een landbouwer leiden tot een verlies van meer dan 30 % van de gemiddelde jaarproductie in de laatste drie jaar of de gemiddelde productie van drie jaren van de laatste vijf jaren, de hoogste en de laagste productie niet meegerekend;
- 9) „probleemgebieden”: gebieden die door de lidstaten als zodanig zijn aangewezen op grond van artikel 17 van Verordening (EG) nr. 1257/1999;
- 10) „met het oog op de naleving van nieuw ingevoerde minimumnormen gedane investeringen”:
  - a) indien het normen betreft waarvoor geen overgangperiode is vastgesteld, investeringen die maximaal twee jaar na de datum waarop de normen voor de marktdeelnemers bindend moeten worden, van start zijn gegaan, of
  - b) indien het normen betreft waarvoor een overgangperiode is vastgesteld, investeringen die van start zijn gegaan vóór de datum waarop de normen voor de marktdeelnemers bindend moeten worden;
- 11) „jonge landbouwers”: producenten van landbouwproducten die voldoen aan de criteria van artikel 22 van Verordening (EG) nr. 1698/2005;
- 12) „producentengroepering”: een groepering die is opgericht om het haar leden mogelijk te maken hun productie gezamenlijk met inachtneming van de doelstellingen van de gemeenschappelijke marktordeningen aan de markteisen aan te passen, vooral door concentratie van het aanbod;
- 13) „unie van producentengroeperingen”: een vereniging van erkende producentengroeperingen die op grotere schaal dezelfde doelstellingen nastreeft;
- 14) „gestorven dieren”: dieren die zijn gedood (euthanasie met of zonder definitieve diagnose) of die op een landbouwbedrijf of een andere plaats of tijdens transport zijn gestorven (met inbegrip van doodgeboren en ongebornedieren), maar niet voor menselijke consumptie zijn geslacht;

⁽⁹⁾ PB L 17 van 21.1.2000, blz. 22.

⁽¹⁰⁾ PB L 182 van 3.7.1987, blz. 36.

- 15) „kosten voor TSE- en BSE-testen”: alle kosten, met inbegrip van die voor testkits en het nemen, vervoeren, testen, opslaan en vernietigen van monsters die noodzakelijk zijn voor de overeenkomstig bijlage X, hoofdstuk C, bij Verordening (EG) nr. 999/2001 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹¹⁾ uitgevoerde testen;
- 16) „ondernemingen in moeilijkheden”: ondernemingen waarvan wordt aangenomen dat zij zich in moeilijkheden bevinden in de zin van de communautaire richtsnoeren voor reddings- en herstructureringssteun aan ondernemingen in moeilijkheden ⁽¹²⁾;
- 17) „vervangingsinvestering”: een investering voor het eenvoudig vervangen van een bestaand gebouw of een bestaande machine, of delen daarvan, door een nieuw, modern gebouw of een nieuwe moderne machine, zonder dat daarbij de productiecapaciteit met meer dan 25 % wordt verhoogd of de betrokken productie of technologie fundamenteel wordt gewijzigd. Noch het vervangen van een ten minste 30 jaar oud en volledig gesloopt landbouwbedrijfsgebouw, noch de grondige renovatie van een landbouwbedrijfsgebouw wordt als een vervangingsinvestering beschouwd. Een renovatie wordt als grondig beschouwd wanneer de kosten ten minste 50 % bedragen van de waarde van het nieuwe gebouw.;
- 18) „transparante steun” of „transparante steunmaatregel”: een maatregel waarvan het brutosubsidie-equivalent vooraf nauwkeurig als percentage van de in aanmerking komende uitgaven kan worden berekend zonder dat een risicobeoordeling hoeft te worden verricht (bijvoorbeeld maatregelen waarbij wordt gebruikgemaakt van subsidies, rentesubsidies of fiscale maatregelen waarvoor een plafond geldt).

Artikel 3

Voorwaarden voor vrijstelling

1. Transparante individuele steunmaatregelen die buiten een regeling vallen en voldoen aan alle voorwaarden van deze verordening, zijn verenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 87, lid 3, onder c), van het Verdrag en vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 88, lid 3, van het Verdrag, op voorwaarde dat de beknopte informatie zoals bedoeld in artikel 20, lid 1, wordt verstrekt en dat in de steunmaatregel uitdrukkelijk wordt verwezen naar deze verordening, onder vermelding van de titel ervan en de vindplaats in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.
2. Transparante steunregelingen die aan alle voorwaarden van deze verordening voldoen, zijn verenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 87, lid 3, onder c), van het Verdrag en vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 88, lid 3, van het Verdrag, mits:
- a) alle steun die op grond van een dergelijke regeling kan worden toegekend, aan alle voorwaarden van deze verordening voldoet;

- b) de regeling een uitdrukkelijke verwijzing naar deze verordening bevat, onder vermelding van de titel ervan en de vindplaats in het *Publicatieblad van de Europese Unie*;
- c) de beknopte informatie zoals bedoeld in artikel 20, lid 1, is verstrekt.

3. Op grond van de in lid 2 bedoelde regelingen toegekende steun is verenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 87, lid 3, onder c), van het Verdrag en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 88, lid 3, van het Verdrag, op voorwaarde dat de toegekende steun onmiddellijk aan alle voorwaarden van deze verordening voldoet.

4. Steun die niet valt onder de onderhavige verordening, noch onder andere verordeningen die op grond van artikel 1 van Verordening (EG) nr. 994/98 zijn vastgesteld, noch onder de in artikel 17 van de onderhavige verordening vermelde verordeningen, wordt bij de Commissie aangemeld overeenkomstig artikel 88, lid 3, van het Verdrag. Dergelijke steun wordt getoetst aan de criteria die zijn vastgesteld in de communautaire richtsnoeren voor staatssteun in de landbouw- en de bosbouwsector 2007-2013.

HOOFDSTUK 2

STEUNCATEGORIEËN

Artikel 4

Investerings in landbouwbedrijven

1. Steun voor investeringen in binnen de Gemeenschap gelegen landbouwbedrijven die actief zijn in de primaire productie van landbouwproducten, is verenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 87, lid 3, onder c), van het Verdrag en vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 88, lid 3, van het Verdrag, indien hij aan de in de leden 2 tot en met 10 van dit artikel vastgestelde voorwaarden voldoet.
2. De brutosteunintensiteit mag niet meer bedragen dan:
- a) 50 % van de in aanmerking komende investeringen in probleemgebieden of in de in artikel 36, onder a), i), ii) en iii), van Verordening (EG) nr. 1698/2005 bedoelde gebieden die door de lidstaten zijn aangewezen overeenkomstig de artikelen 50 en 94 van die verordening;
- b) 40 % van de in aanmerking komende investeringen in andere gebieden;
- c) 60 % van de in aanmerking komende investeringen in probleemgebieden of in de in artikel 36, onder a), i), ii) en iii), van Verordening (EG) nr. 1698/2005 bedoelde gebieden die door de lidstaten zijn aangewezen overeenkomstig de artikelen 50 en 94 van die verordening, en 50 % in andere gebieden indien de investeringen worden gedaan door jonge landbouwers binnen vijf jaar na vestiging;

⁽¹¹⁾ PB L 147 van 31.5.2001, blz. 1.

⁽¹²⁾ PB C 244 van 1.10.2004, blz. 2.

d) 75 % van de in aanmerking komende investeringen in de ultraperifere gebieden en in de in Verordening (EEG) nr. 2019/93 van de Raad ⁽¹³⁾ bedoelde kleinere eilanden in de Egeïsche Zee;

e) 75 % van de in aanmerking komende investeringen in de onder a) bedoelde gebieden en 60 % in andere gebieden indien de investeringen aanleiding geven tot extra kosten in verband met de bescherming en de verbetering van het milieu, de verbetering van de hygiëne op veehouderijbedrijven of de verbetering van het welzijn van landbouwhuisdieren. Deze verhoging mag alleen worden toegepast voor investeringen die verder gaan dan wat volgens de geldende communautaire minimumeisen nodig is, of voor met het oog op de naleving van pas ingevoerde minimumnormen gedane investeringen. De verhoging moet beperkt blijven tot de noodzakelijke extra in aanmerking komende kosten en mag niet worden toegepast voor investeringen die een stijging van de productiecapaciteit tot gevolg hebben.

3. De investeringen moeten met name gericht zijn op de volgende doelstellingen:

- a) verlaging van de productiekosten;
- b) verbetering en omschakeling van de productie;
- c) verhoging van de kwaliteit;
- d) instandhouding en verbetering van het natuurlijke milieu, of verbetering van de hygiëneomstandigheden of de normen inzake dierenwelzijn.

4. De in aanmerking komende uitgaven kunnen betrekking hebben op:

- a) de bouw, verwerving of verbetering van onroerende goederen;
- b) de koop of huurkoop van machines en materieel, met inbegrip van computerprogrammatuur, tot maximaal de marktwaarde van de activa;
- c) algemene kosten in verband met de onder a) en b) bedoelde uitgaven, zoals kosten voor architecten, ingenieurs en adviseurs, haalbaarheidsstudies en het verkrijgen van octrooien en licenties.

Andere dan de in de eerste alinea, onder b), genoemde kosten in verband met een huurkoopcontract (belastingen, marge voor de verhuurder, kosten voor de herfinanciering van rente, overheadkosten, verzekeringspremies enz.) zijn geen in aanmerking komende uitgaven;

5. Er mag slechts steun worden toegekend aan landbouwbedrijven die geen ondernemingen in moeilijkheden zijn.

Steun om de begunstigde in staat te stellen te voldoen aan nieuw ingevoerde minimumnormen op het gebied van milieu, hygiëne en dierenwelzijn, is toegestaan.

6. De steun mag niet worden toegekend in strijd met verbods- of beperkende bepalingen die zijn vastgesteld in verordeningen van de Raad houdende een gemeenschappelijke marktordering, ook niet als dergelijke verboden en beperkingen uitsluitend betrekking hebben op communautaire steunverlening.

7. De steun mag niet worden beperkt tot specifieke landbouwproducten en moet dus ter beschikking staan van alle landbouwsectoren, tenzij een lidstaat bepaalde producten uitsluit vanwege overcapaciteit of een gebrek aan afzetmogelijkheden. Er mag geen steun worden toegekend in verband met:

- a) de aankoop van productierechten, dieren en eenjarige gewassen;
- b) de aanplant van eenjarige gewassen;
- c) draineerwerkzaamheden of irrigatieapparatuur en irrigatiewerkzaamheden, tenzij dergelijke investeringen leiden tot een daling van het waterverbruik met ten minste 25 %;
- d) gewone vervangingsinvesteringen.

8. Voor de aankoop van andere grond dan bouwgrond mag steun worden toegekend tot ten hoogste 10 % van de in aanmerking komende kosten van de investering.

9. Het maximale steunbedrag dat tijdens om het even welke periode van drie fiscale jaren per bedrijf wordt toegekend, mag niet hoger zijn dan 400 000 EUR, of dan 500 000 EUR indien het bedrijf gevestigd is in een probleemgebied of in één van de in artikel 36, onder a), i), ii) en iii), van Verordening (EG) nr. 1698/2005 bedoelde gebieden die door de lidstaten overeenkomstig de artikelen 50 en 94 van die verordening zijn aangewezen.

10. Er mag geen steun worden toegekend voor de vervaardiging van producten die melk en zuivelproducten imiteren of vervangen.

Artikel 5

Instandhouding van traditionele landschappen en gebouwen

1. Steun voor de instandhouding van traditionele landschappen en gebouwen is verenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 87, lid 3, onder c), van het Verdrag en vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 88, lid 3, van het Verdrag, indien hij aan de in de leden 2 en 3 van dit artikel vastgestelde voorwaarden voldoet.

2. Met betrekking tot investeringen of kapitaaluitgaven voor de instandhouding van niet-productieve erfgoedelementen op landbouwbedrijven, zoals archeologische of historische elementen, mag steun worden toegekend tot 100 % van de werkelijk gemaakte kosten. In deze kosten kan een redelijke vergoeding zijn begrepen voor de door de landbouwer zelf of diens werknemers verrichte werkzaamheden, met een maximum van 10 000 EUR per jaar.

⁽¹³⁾ PB L 184 van 27.7.1993, blz. 1.

3. Met betrekking tot investeringen of kapitaaluitgaven voor de instandhouding van erfgoedelementen die tevens deel uitmaken van de productieve activa van een landbouwbedrijf, zoals landbouwbedrijfsgebouwen, mag steun tot maximaal 60 % van de werkelijk gemaakte kosten worden toegekend, of 75 % in probleemgebieden of in één van de in artikel 36, onder a), i), ii) en iii), van Verordening (EG) nr. 1698/2005 bedoelde gebieden die door de lidstaten overeenkomstig de artikelen 50 en 94 van die verordening zijn aangewezen, mits de investering geen enkele stijging van de productiecapaciteit van het landbouwbedrijf met zich brengt.

Wanneer de productiecapaciteit toeneemt, gelden voor in aanmerking komende uitgaven die worden berekend op basis van uitvoering van de betrokken werkzaamheden met gebruikmaking van gewone hedendaagse materialen, de in artikel 4, lid 2, vermelde steunpercentages voor investeringen. Er mag aanvullende steun tot 100 % worden toegekend om de extra kosten te dekken die ontstaan door gebruik van de traditionele materialen die nodig zijn om de erfgoedkenmerken van het gebouw in stand te houden.

Artikel 6

Verplaatsing van landbouwbedrijfsgebouwen in het algemeen belang

1. Steun voor de verplaatsing van landbouwbedrijfsgebouwen is verenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 87, lid 3, onder c), van het Verdrag en is vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 88, lid 3, van het Verdrag, op voorwaarde dat de toegekende steun het algemeen belang dient en aan alle voorwaarden van de leden 2, 3 en 4 van dit artikel voldoet.

Het ter rechtvaardiging van de steun op grond van dit artikel aangevoerde algemeen belang moet in de relevante bepalingen van de lidstaat worden gespecificeerd.

2. Wanneer een verplaatsing in het algemeen belang gewoon bestaat uit het demonteren, verhuizen en weer opbouwen van bestaande installaties, mag steun worden toegekend tot 100 % van de werkelijk gemaakte kosten.

3. Wanneer de verplaatsing in het algemeen belang de landbouwer modernere installaties oplevert, moet de bijdrage van de landbouwer overeenkomen met ten minste 60 % van de waardstijging van de betrokken installaties na de verplaatsing (ten minste 50 % in probleemgebieden of in de in artikel 36, onder a), i), ii) en iii), van Verordening (EG) nr. 1698/2005 bedoelde gebieden die door de lidstaten overeenkomstig de artikelen 50 en 94 van die verordening zijn aangewezen). Is de begunstigde een jonge landbouwer, dan moet deze bijdrage respectievelijk ten minste 55 % en 45 % bedragen.

4. Wanneer de verplaatsing in het algemeen belang tot een verhoging van de productiecapaciteit leidt, moet de bijdrage van de begunstigde overeenkomen met ten minste 60 % van de met die verhoging gepaard gaande uitgaven (ten minste 50 % in probleemgebieden of in de in artikel 36, onder a), i), ii) en

iii), van Verordening (EG) nr. 1698/2005 bedoelde gebieden die door de lidstaten overeenkomstig de artikelen 50 en 94 van die verordening zijn aangewezen). Is de begunstigde een jonge landbouwer, dan moet deze bijdrage respectievelijk ten minste 55 % en 45 % bedragen.

Artikel 7

Steun voor de vestiging van jonge landbouwers

Steun voor de vestiging van jonge landbouwers is verenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 87, lid 3, onder c), van het Verdrag en vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 88, lid 3, van het Verdrag, indien hij aan de in artikel 22 van Verordening (EG) nr. 1698/2005 vastgestelde criteria voldoet:

Artikel 8

Steun voor vervroegde uittreding

Steun voor de vervroegde uittreding van landbouwers is verenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 87, lid 3, onder c), van het Verdrag en vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 88, lid 3, van het Verdrag, indien hij aan de volgende voorwaarden voldoet:

- a) de naleving van de in artikel 23 van Verordening (EG) nr. 1698/2005 vastgestelde criteria en van alle in dat verband door de Commissie vastgestelde uitvoeringsbepalingen;
- b) de permanente en definitieve stopzetting van de commerciële landbouwactiviteiten.

Artikel 9

Steun voor producentengroeperingen

1. Aanloopsteun voor de oprichting van producentengroeperingen of unies van producentengroeperingen is verenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 87, lid 3, onder c), van het Verdrag en vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 88, lid 3, van het Verdrag, indien hij aan de in de leden 2 tot en met 8 van dit artikel vastgestelde voorwaarden voldoet.

2. De volgende entiteiten komen in aanmerking voor de in lid 1 bedoelde steun, op voorwaarde dat zij volgens de wetgeving van de betrokken lidstaat voor bijstand in aanmerking komen:

- a) producentengroeperingen of unies van producentengroeperingen die betrokken zijn bij de productie van landbouwproducten; en/of
- b) producentenverenigingen die belast zijn met het toezicht op het gebruik van geografische oorsprongs aanduidingen en — benamingen of kwaliteitslabels overeenkomstig het Gemeenschapsrecht.

In de statuten van de producentengroepering of unie van producentengroeperingen moet voor de leden de verplichting zijn opgenomen hun productie af te zetten volgens de door de groepering of de unie vastgestelde voorschriften inzake aanvoer en afzet. De statuten mogen toestaan dat een deel van de productie rechtstreeks door de producent wordt afgezet. De statuten moeten bepalen dat producenten die tot de groepering of de unie toetreden, gedurende ten minste drie jaar lid ervan moeten blijven en hun lidmaatschap ten minste twaalf maanden van tevoren moeten opzeggen. Voorts moeten de statuten gemeenschappelijke regels inhouden inzake de productie, met name wat de kwaliteit van de producten of de toepassing van biologische productiemethoden of andere milieuvriendelijke methoden betreft, alsmede gemeenschappelijke regels voor de afzet van de producten en regels inzake productinformatie, met name over het oogsten en de beschikbaarheid. Producenten dienen echter zelf verantwoordelijk te blijven voor het beheer van hun eigen bedrijf. Overeenkomsten die in het kader van een producentengroepering of een unie van producentengroeperingen worden gesloten, moeten voldoen aan alle relevante mededingingsrechtelijke bepalingen, met name de artikelen 81 en 82 van het Verdrag.

3. Tot de in aanmerking komende uitgaven worden gerekend de huur van geschikte panden, de aanschaf van kantooruitrusting, waaronder computerapparatuur en -programmatuur, kosten van administratief personeel, overheadkosten en vergoedingen voor juridische en ambtelijke handelingen. Indien de betrokken panden worden aangekocht, worden de in aanmerking komende uitgaven beperkt tot de huurkosten tegen markttarieven.

4. De steun mag niet worden betaald voor kosten die meer dan vijf jaar na de erkenning van de producentenorganisatie worden gemaakt, en mag evenmin meer dan zeven jaar na die erkenning worden betaald. Dit laat de mogelijkheid onverlet steun toe te kennen met betrekking tot in aanmerking komende uitgaven die uitsluitend voortvloeien uit het feit dat de begunstigde als gevolg van de toetreding van nieuwe leden en/of een uitbreiding met nieuwe producten een jaarlijkse omzetstijging van ten minste 30 % boekt.

5. Er mag geen steun worden toegekend aan productieorganisaties, zoals vennootschappen of coöperaties, die het beheer van één of meer landbouwbedrijven tot doel hebben en daarom in feite als een enkele producent moeten worden beschouwd.

6. Er mag geen steun worden toegekend aan andere landbouwverenigingen die op de bedrijven van de leden taken in verband met de landbouwproductie vervullen, zoals onderlinge samenwerking en dienstverlening in de vorm van bedrijfsverzorging en ondersteuning van het bedrijfsbeheer, zonder zich bezig te houden met de gezamenlijke aanpassing van het aanbod aan de markt.

7. Het totale steunbedrag dat uit hoofde van dit artikel aan een producentengroepering of unie van producentengroeperingen wordt toegekend, mag niet meer bedragen dan 400 000 EUR.

8. Er mag geen steun worden toegekend aan producentengroeperingen of unies van producentengroeperingen waarvan de

doelstellingen onverenigbaar zijn met een verordening van de Raad houdende een gemeenschappelijke marktordening.

Artikel 10

Steun met betrekking tot dier- en plantenziekten en plagen

1. Steun om landbouwers te vergoeden voor de kosten in verband met de voorkoming en uitroeiing van dier- of plantenziekten of plagen, gezondheidscontroles, testen en andere controlemaatregelen, aankoop en toediening van vaccins, geneesmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen, de slacht en vernietiging van dieren en de vernietiging van gewassen, is verenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 87, lid 3, onder c), van het Verdrag en vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 88, lid 3, van het Verdrag, indien hij aan de volgende voorwaarden en aan de in de leden 4 tot en met 8 van dit artikel vastgestelde voorwaarden voldoet:

- a) de brutosteunintensiteit mag niet meer bedragen dan 100 %;
- b) de steun wordt in natura in de vorm van gesubsidieerde diensten toegekend en mag niet de vorm aannemen van rechtstreekse geldelijke betalingen aan de producent.

2. Steun om landbouwers te vergoeden voor door dier- of plantenziekten of plagen veroorzaakte verliezen is verenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 87, lid 3, onder c), van het Verdrag en vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 88, lid 3, van het Verdrag, indien hij aan de volgende voorwaarden en aan de in de leden 4 tot en met 8 van dit artikel vastgestelde voorwaarden voldoet:

- a) de vergoeding mag uitsluitend worden berekend op basis van:
  - i) de marktwaarde van de aan de ziekte of plaag gestorven dieren of planten, of van de dieren of planten die op bevel van de overheid worden vernietigd in het kader van een verplicht openbaar preventie- of uitroeiprogramma;
  - ii) inkomensverliezen ten gevolge van quarantaineverplichtingen en moeilijkheden bij het herbevolken of heraanplanten van het bedrijf;

- b) de brutosteunintensiteit mag niet meer bedragen dan 100 %;

- c) er mag slechts steun worden toegekend met betrekking tot verliezen die worden veroorzaakt door ziekten waarvan de uitbraak officieel door de openbare autoriteiten is erkend.

3. Het maximumbedrag van de op grond van de leden 1 en 2 voor steun in aanmerking komende kosten of verliezen moet worden verminderd met:

- a) in het kader van verzekeringsregelingen ontvangen bedragen, en
- b) niet vanwege de ziekte gemaakte kosten die zonder de ziekte zouden zijn gemaakt.

4. De betalingen moeten betrekking hebben op ziekten of plagen waarvoor wettelijk, bestuursrechtelijk of administratief vastgestelde communautaire of nationale bepalingen gelden. De betalingen moeten worden gedaan in het kader van een communautair, nationaal of regionaal openbaar programma ter voorkoming, beheersing of uitroeiing van de betrokken ziekte of plaag. Het programma dient een duidelijke identificatie van de betrokken ziekte of plaag, alsmede een beschrijving van de desbetreffende maatregelen te bevatten.

5. De steun mag geen betrekking hebben op een ziekte waarvoor de communautaire wetgeving in specifieke heffingen ter financiering van controlemaatregelen voorziet.

6. Is in de communautaire wetgeving bepaald dat de kosten van bepaalde maatregelen door het landbouwbedrijf moeten worden gedragen, dan mag voor die maatregelen evenmin steun worden toegekend, tenzij deze steun volledig wordt bekostigd uit de opbrengsten van verplichte heffingen voor de producenten.

7. Wat dierziekten betreft, wordt steun toegekend voor de ziekten die zijn vermeld in de lijst van dierziekten die is opgesteld door de Wereldorganisatie voor diergezondheid (OIE) en/of in de lijst van dierziekten die is opgenomen in de bijlage bij Beschikking 90/424/EEG van de Raad⁽¹⁴⁾.

8. De steunregelingen moeten uiterlijk drie jaar na het ontstaan van de uitgaven of het verlies worden ingevoerd. De steun moet binnen vier jaar na die gebeurtenis worden betaald.

Artikel 11

Steun met betrekking tot door ongunstige weersomstandigheden veroorzaakte verliezen

1. Steun om de landbouwers te vergoeden voor verlies van planten, dieren of landbouwbedrijfsgebouwen als gevolg van ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld, is verenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 87, lid 3, onder c), van het Verdrag en vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 88, lid 3, van het Verdrag, indien hij voldoet aan de in de leden 2 tot en met 6, 9 en 10 van dit artikel vastgestelde voorwaarden wat planten of dieren betreft en aan de in de leden 3 tot en met 8 en lid 10 van dit artikel vastgestelde voorwaarden wat de landbouwbedrijfsgebouwen betreft.

2. De brutosteunintensiteit mag niet meer bedragen dan 80 % van de door de ongunstige weersomstandigheden veroorzaakte daling van de verkoopinkomsten, en niet meer dan 90 % van die daling in probleemgebieden of in de in artikel 36, onder a), i), ii) en iii), van Verordening (EG) nr. 1698/2005 bedoelde gebieden die door de lidstaten zijn aangewezen overeenkomstig de artikelen 50 en 94 van die verordening. Die inkomensdaling wordt berekend door het onder a) bedoelde cijfer in mindering te brengen op het onder b) bedoelde cijfer:

a) de hoeveelheid van het product die is geproduceerd in het jaar waarin de ongunstige weersomstandigheden zich hebben voorgedaan, vermenigvuldigd met de in dat jaar verkregen verkoopprijs;

b) de gemiddelde jaarlijkse hoeveelheid die is geproduceerd in de laatste drie jaar (of het gemiddelde van drie jaren van de laatste vijf jaren, de hoogste en de laagste productie niet meegerekend) vermenigvuldigd met de gemiddelde verkregen verkoopprijs.

Het aldus verkregen voor steun in aanmerking komende bedrag kan worden verhoogd met andere kosten die de landbouwer speciaal heeft gemaakt omdat hij vanwege de ongunstige weersomstandigheden niet kon oogsten.

3. Het maximumbedrag van de op grond van lid 1 voor steun in aanmerking komende verliezen moeten worden verminderd met:

a) in het kader van verzekeringsregelingen ontvangen bedragen, en

b) kosten die door andere factoren dan de ongunstige weersomstandigheden zijn veroorzaakt.

4. Het verlies moet worden berekend op het niveau van het landbouwbedrijf.

5. De steun moet rechtstreeks aan de betrokken landbouwer worden betaald of aan een producentenorganisatie waarvan de landbouwer lid is. Indien de steun aan een producentenorganisatie wordt betaald, mag het steunbedrag niet beduidend hoger zijn dan het steunbedrag dat aan de landbouwer zou worden toegekend.

6. Indien een vergoeding wordt betaald voor schade aan landbouwbedrijfsgebouwen en -materieel die is veroorzaakt door ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld, mag die schadevergoeding een maximale brutointensiteit hebben van 80 %, en van 90 % in probleemgebieden of in de in artikel 36, onder a), i), ii) en iii), van Verordening (EG) nr. 1698/2005 bedoelde gebieden die door de lidstaten zijn aangewezen overeenkomstig de artikelen 50 en 94 van die verordening.

7. Ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld, moeten door de openbare autoriteiten officieel als zodanig worden erkend.

8. Vanaf 1 januari 2010 moeten vergoedingen met 50 % worden verminderd, tenzij die worden betaald aan landbouwers die een verzekering hebben afgesloten voor ten minste 50 % van hun gemiddelde jaarlijkse productie of van hun gemiddelde jaarlijkse productiegerelateerde inkomen en voor de klimaatrisico's die statistisch het vaakst voorkomen in de betrokken lidstaat of regio.

⁽¹⁴⁾ PB L 224 van 18.8.1990, blz. 19.

9. Vanaf 1 januari 2011 mag steun voor door droogte veroorzaakte verliezen alleen worden betaald indien de betrokken lidstaat artikel 9 van Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad⁽¹⁵⁾ volledig heeft omgezet in de landbouwsector en erop toeziet dat die sector een passende bijdrage levert voor de vergoeding van de kosten van aan de landbouw geleverde waterdiensten.

10. De steunregelingen moeten uiterlijk drie jaar na het ontstaan van de uitgaven of het verlies worden ingevoerd. De steun moet binnen vier jaar na die gebeurtenis worden betaald.

Artikel 12

Steun als bijdrage aan verzekeringspremies

1. Steun met betrekking tot verzekeringspremies is verenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 87, lid 3, onder c), van het Verdrag en vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 88, lid 3, van het Verdrag, indien hij aan de in de leden 2 en 3 van dit artikel vastgestelde voorwaarden voldoet.

2. De brutosteunintensiteit mag niet meer bedragen dan:

- a) 80 % van de verzekeringspremies indien in de polis is bepaald dat uitsluitend verliezen ten gevolge van ongunstige weersomstandigheden die met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld, worden gedekt;
- b) 50 % van de verzekeringspremies indien in de polis is bepaald dat de verzekering dekking biedt tegen:
  - i) de onder a) bedoelde verliezen en andere door weersomstandigheden veroorzaakte verliezen, en/of
  - ii) verliezen die veroorzaakt worden door dier- of plantenziekten of door plagen.

3. Steun mag de werking van de interne markt voor verzekeringsdiensten niet belemmeren. De steun mag niet worden beperkt tot verzekeringen van een enkele maatschappij of groep maatschappijen en mag niet worden gebonden aan de voorwaarde dat het verzekeringscontract wordt gesloten met een in de betrokken lidstaat gevestigde maatschappij.

Artikel 13

Steun voor ruilverkavelingen

Steun voor ruilverkavelingen is verenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 87, lid 3, onder c), van het Verdrag en vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 88, lid 3, van het Verdrag, mits deze steun dient ter

dekking van en wordt beperkt tot de juridische en administratieve kosten, waaronder de opmetingskosten, van een ruilverkaveling, tot 100 % van de werkelijk gemaakte kosten.

Artikel 14

Steun ter bevordering van de productie van kwaliteitslandbouwproducten

1. Steun ter bevordering van de productie van kwaliteitslandbouwproducten is verenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 87, lid 3, onder c), van het Verdrag en vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 88, lid 3, van het Verdrag, indien hij voor de in lid 2 genoemde in aanmerking komende kosten wordt toegekend en voldoet aan de in de leden 3 tot en met 6 van dit artikel vastgestelde voorwaarden.

2. Voor zover de volgende diensten verband houden met de ontwikkeling van kwaliteitslandbouwproducten, mag daarvoor de volgende steun worden toegekend:

- a) tot 100 % van de kosten van marktonderzoek en van het bedenken en vormgeven van producten, met inbegrip van steun voor de voorbereiding van aanvragen om erkenning van geografische oorsprongsaanduidingen en -benamingen of om een specificiteitscertificering overeenkomstig de desbetreffende communautaire verordeningen;
- b) tot 100 % van de kosten van de invoering van kwaliteitsborgingssystemen zoals de ISO 9000-serie of de ISO 14000-serie, van systemen op basis van risicoanalyse en kritische controlepunten (HACCP), van traceerbaarheidssystemen, van systemen ter waarborging van echtheids- en handelsnormen, alsmede van milieuauditsystemen;
- c) tot 100 % van de kosten van de opleiding van personeel voor de toepassing van de onder b) bedoelde systemen;
- d) tot 100 % van de kosten die erkende certificeringsinstanties in rekening brengen voor de initiële certificering van kwaliteitsborgings- en soortgelijke systemen;
- e) tot 100 % van de kosten van verplichte controlemaatregelen die op grond van de communautaire of nationale wetgeving door of in opdracht van de bevoegde autoriteiten worden verricht, tenzij dergelijke kosten volgens de communautaire wetgeving door de ondernemingen moeten worden gedragen;
- f) een bedrag dat niet hoger is dan de in de bijlage bij Verordening (EG) nr. 1698/2005 vastgestelde steunbedragen voor in artikel 32 van die verordening bedoelde maatregelen.

⁽¹⁵⁾ PB L 327 van 22.12.2000, blz. 1.

3. De steun mag alleen worden toegekend met betrekking tot de kosten van diensten die door derden worden uitgevoerd en/of de controles die worden uitgevoerd door of in opdracht van derden, zoals de bevoegde bestuurlijke autoriteiten of in hun opdracht handelende instanties, of onafhankelijke organisaties die belast zijn met de controle en het toezicht op het gebruik van geografische oorsprongs aanduidingen en -benamingen, biologische labels of kwaliteitslabels, mits deze benamingen en labels voldoen aan de communautaire wetgeving. Met betrekking tot investeringsuitgaven mag geen steun worden toegekend.

4. Er mag geen steun worden toegekend in gevallen waarin de controles door de landbouwer of fabrikant zelf worden uitgevoerd of waarin de communautaire wetgeving, zonder het daadwerkelijke niveau van de lasten aan te geven, de producent tot het betalen van de controlekosten verplicht.

5. Met uitzondering van de lid 2, onder f), bedoelde steun wordt de steun in natura in de vorm van gesubsidieerde diensten toegekend en mag hij niet de vorm aannemen van rechtstreekse geldelijke betalingen aan de producent.

6. De steun moet beschikbaar zijn voor al degenen die in het betrokken gebied op grond van objectief bepaalde voorwaarden daarvoor in aanmerking komen. Indien de in lid 2 genoemde diensten door producentengroeperingen of andere landbouworganisaties voor onderlinge hulpverlening worden verleend, mag het lidmaatschap van dergelijke groeperingen of organisaties geen voorwaarde zijn om toegang tot dergelijke diensten te krijgen. Eventuele bijdragen van niet-leden in de administratieve kosten van de betrokken groepering of organisatie dienen beperkt te blijven tot de proportionele kosten van de dienstverlening.

Artikel 15

Technische ondersteuning in de landbouwsector

1. Steun is verenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 87, lid 3, onder c), van het Verdrag en vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 88, lid 3, van het Verdrag, indien hij voor de in lid 2 genoemde in aanmerking komende kosten wordt toegekend en aan de in de leden 3 en 4 van dit artikel vastgestelde voorwaarden voldoet.

2. Steun mag worden toegekend ter dekking van de volgende in aanmerking komende kosten:

- a) met betrekking tot onderwijs en opleiding voor landbouwers en bedrijfsmedewerkers:
  - i) kosten die met het organiseren van het opleidingsprogramma zijn gemoeid,
  - ii) reis- en verblijfkosten van de deelnemers,
  - iii) kosten van vervangende diensten tijdens de afwezigheid van de landbouwer of een bedrijfsmedewerker;

- b) met betrekking tot bedrijfsvervangingsdiensten, de werkelijke kosten van de vervanging van de landbouwer, de partner van de landbouwer, of een bedrijfsmedewerker, tijdens ziekte of vakantie;
- c) met betrekking tot door derden geleverde adviesdiensten, de kosten van diensten die niet van permanente of periodieke aard zijn en niet tot de gewone bedrijfsuitgaven van de onderneming behoren, zoals routinematig belastingadvies, regelmatige dienstverlening op juridisch gebied of reclame;
- d) met betrekking tot de organisatie van en de deelname aan fora voor de uitwisseling van kennis tussen bedrijven, wedstrijden, tentoonstellingen en beurzen:
  - i) deelnamekosten,
  - ii) reiskosten,
  - iii) kosten van publicaties,
  - iv) de huur van expositieruimte,
  - v) symbolische prijzen die in het kader van wedstrijden worden uitgereikt, met een maximumwaarde van 250 EUR per prijs en per winnaar;
- e) met betrekking tot de volgende activiteiten, op voorwaarde dat geen melding wordt gemaakt van het individuele bedrijf of merk of van de individuele oorsprong:
  - i) vulgarisatie van wetenschappelijke kennis,
  - ii) feitelijke informatie over voor producten uit andere landen toegankelijke kwaliteitssystemen, over generieke producten, alsmede over de voedingswaarde van die producten en tips voor het gebruik

Er mag ook steun worden verleend ter dekking van de onder e) bedoelde kosten indien de oorsprong van de producten die vallen onder Verordening (EG) nr. 510/2006 van de Raad⁽¹⁶⁾ of de artikelen 54 tot en met 58 van Verordening (EG) nr. 1493/1999 van de Raad⁽¹⁷⁾, is aangegeven, op voorwaarde dat de vermeldingen van de oorsprong precies overeenstemmen met de vermeldingen die door de Gemeenschap zijn geregistreerd;

- f) publicaties, zoals catalogi of websites met feitelijke informatie over producenten uit een bepaald gebied of producenten van een bepaald product, mits de informatie en de presentatie neutraal zijn en alle producenten dezelfde kans hebben om in de publicatie aan bod te komen.

3. De steun mag 100 % van de in lid 2 vermelde kosten dekken. De steun wordt in natura in de vorm van gesubsidieerde diensten toegekend en mag niet de vorm aannemen van rechtstreekse geldelijke betalingen aan de producent.

⁽¹⁶⁾ PB L 93 van 31.3.2006, blz. 12.

⁽¹⁷⁾ PB L 179 van 14.7.1999, blz. 1.

4. De steun moet beschikbaar zijn voor al degenen die in het betrokken gebied op grond van objectief bepaalde voorwaarden daarvoor in aanmerking komen. Indien de betrokken technische ondersteuning door producentengroeperingen of andere organisaties wordt verricht, mag het lidmaatschap van dergelijke organisaties geen voorwaarde zijn om toegang tot dergelijke diensten te krijgen. Eventuele bijdragen van niet-leden in de administratieve kosten van de betrokken groepering of organisatie dienen beperkt te blijven tot de kosten van de dienstverlening.

Artikel 16

Steunverlening aan de sector dierlijke productie

1. Steun aan ondernemingen in de sector dierlijke productie, die aan de volgende voorwaarden voldoet, is verenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 87, lid 3, onder c), van het Verdrag en vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 88, lid 3, van het Verdrag:

- a) steun tot 100 % van de administratieve kosten die met het opstellen en bijhouden van stamboeken zijn gemeoid;
- b) steun tot 70 % van de kosten van door of in opdracht van derden uitgevoerde testen om de genetische kwaliteit of het genetische rendement van dieren te bepalen; voor steun voor de kosten van controles die door de eigenaar van de dieren worden verricht, wordt geen vrijstelling verleend, en evenmin voor steun voor de kosten van routinematige controles van de kwaliteit van melk;
- c) tot 31 december 2011, steun tot 40 % van de kosten van de invoering op landbouwbedrijven van innovatieve foktechnieken of -methoden; voor steun voor de kosten van de invoering of toepassing van kunstmatige inseminatie wordt geen vrijstelling verleend;
- d) steun tot 100 % van de kosten voor het afvoeren van gestorven dieren en steun tot 75 % van de kosten voor de vernietiging van dergelijke kadavers, of steun ter hoogte van een gelijkwaardig bedrag met betrekking tot de kosten van door landbouwers betaalde premies voor een verzekering ter dekking van de kosten van het afvoeren en vernietigen van gestorven dieren;
- e) steun tot 100 % van de kosten voor het afvoeren en vernietigen van kadavers, wanneer de steun wordt gefinancierd uit heffingen of verplichte bijdragen voor de financiering van de vernietiging van dergelijke kadavers, mits die heffingen of bijdragen beperkt blijven tot en rechtstreeks opgelegd worden aan de vleessector;
- f) steun ten bedrage van 100 % van de kosten voor het afvoeren en vernietigen van gestorven dieren in gevallen waarin TSE-testen op de betrokken dieren moeten worden uitgevoerd;
- g) steun tot 100 % van de kosten van TSE-testen.

Voor verplichte BSE-testen bij voor menselijke consumptie geslachte runderen mag het totaal van de directe en de indirecte

steun, met inbegrip van betalingen door de Gemeenschap, evenwel niet meer bedragen dan 40 EUR per test. Het bedrag heeft betrekking op de totale kosten voor het testen, waaronder de testkit en het nemen, vervoeren, testen, opslaan en vernietigen van het monster. De verplichting om te testen mag zowel op communautaire als op nationale wetgeving berusten.

2. De in lid 1, onder d), e), f) en g), bedoelde vrijstellingen worden enkel verleend wanneer er een degelijk bewakingsprogramma is om te controleren en te garanderen dat alle gestorven dieren in de lidstaat op veilige wijze worden verwijderd. Om het beheer van dergelijke staatssteun te vergemakkelijken, mag de steun ook worden uitgekeerd aan marktdeelnemers die actief zijn in het economische stadium volgend op dat van de landbouwer en diensten verlenen in verband met het afvoeren en/of vernietigen van de gestorven dieren, op voorwaarde dat naar behoren kan worden aangetoond dat het volledige bedrag van de betaalde staatssteun aan de landbouwers wordt doorgegeven.

3. De steun mag niet in de vorm van rechtstreekse geldelijke betalingen aan de producent worden verleend.

Artikel 17

Steun zoals bedoeld in bepaalde verordeningen van de Raad

Steun aan kleine en middelgrote ondernemingen die aan de volgende voorwaarden voldoet, is verenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 87, lid 3, onder c), van het Verdrag en vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 88, lid 3, van het Verdrag:

- a) door de lidstaten toegekende steun die voldoet aan alle voorwaarden van Verordening (EG) nr. 1255/1999 van de Raad ⁽¹⁸⁾, met name aan artikel 14, lid 2;
- b) door de lidstaten toegekende steun die voldoet aan alle voorwaarden van Verordening (EG) nr. 1782/2003 van de Raad ⁽¹⁹⁾, met name aan artikel 87, artikel 107, lid 3, en artikel 125, lid 5, eerste alinea,
- c) door de lidstaten overeenkomstig artikel 15, lid 6, van Verordening (EG) nr. 2200/96 van de Raad ⁽²⁰⁾ toegekende steun.

HOOFDSTUK 3

GEMEENSCHAPPELIJKE EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 18

Procedure voorafgaande aan de toekenning van steun

1. Om voor vrijstelling uit hoofde van deze verordening in aanmerking te komen, mag steun uit hoofde van een steunregeling uitsluitend voor verrichte activiteiten of ontvangen diensten worden toegekend nadat de steunregeling overeenkomstig deze verordening is ingesteld en bekendgemaakt.

⁽¹⁸⁾ PB L 160 van 26.6.1999, blz. 48.

⁽¹⁹⁾ PB L 270 van 21.10.2003, blz. 1.

⁽²⁰⁾ PB L 297 van 21.11.1996, blz. 1.

Indien de steunregeling automatisch en zonder verdere administratieve handelingen recht geeft op steun, mag de steun zelf pas voor verrichte activiteiten of ontvangen diensten worden toegekend nadat de steunregeling overeenkomstig deze verordening is ingesteld en bekendgemaakt.

Indien voor de steunregeling een aanvraag moet worden ingediend bij de betrokken bevoegde autoriteit, mag de steun zelf pas voor verrichte activiteiten of ontvangen diensten worden toegekend nadat aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a) de steunregeling moet overeenkomstig deze verordening zijn ingesteld en bekendgemaakt;
  - b) aanvragen om steun moeten naar behoren bij de betrokken bevoegde autoriteit zijn ingediend;
  - c) de betrokken bevoegde autoriteit moet de aanvraag hebben aanvaard en zich daarbij tot steunverlening hebben verplicht, met uitdrukkelijke vermelding van het te betalen steunbedrag of de wijze van berekening van de steun; de bevoegde autoriteit mag een aanvraag slechts aanvaarden indien de voor de betrokken steunmaatregel of steunregeling beschikbare begrotingsmiddelen niet zijn uitgeput.
2. Om voor vrijstelling uit hoofde van deze verordening in aanmerking te komen, mag zonder toepassing van een steunregeling verleende steun uitsluitend voor verrichte activiteiten of ontvangen diensten worden toegekend nadat is voldaan aan de voorwaarden van lid 1, derde alinea, onder b) en c).
3. Dit artikel is niet van toepassing op steun die valt onder artikel 17.

Artikel 19

Cumulering

1. De in de artikelen 4 tot en met 16 vastgestelde maxima voor steun zijn van toepassing ongeacht of de bijstand voor het gesteunde project of de gesteunde activiteit volledig met staatsmiddelen dan wel gedeeltelijk door de Gemeenschap wordt bekostigd.
2. Steun die krachtens deze verordening is vrijgesteld, mag niet worden gecumuleerd met enige andere staatssteunbedragen in de zin van artikel 87, lid 1, van het Verdrag, noch met financiële bijdragen van de lidstaten, met inbegrip van de in artikel 88, lid 1, tweede alinea, van Verordening (EG) nr. 1698/2005 bedoelde bijdragen, noch met financiële bijdragen van de Gemeenschap die met betrekking tot dezelfde in aanmerking komende kosten zijn toegekend, indien een dergelijke cumulering ertoe zou leiden dat de steunintensiteit hoger is dan in deze verordening wordt vastgesteld.
3. Steun die krachtens deze verordening is vrijgesteld, mag niet worden gecumuleerd met de minimis-steun in de zin van

Verordening (EG) nr. 1860/2004 die met betrekking tot dezelfde in aanmerking komende kosten of hetzelfde investeringsproject is toegekend, indien een dergelijke cumulering ertoe zou leiden dat de steunintensiteit hoger is dan in deze verordening wordt vastgesteld.

Artikel 20

Transparantie en controle

1. Wanneer een krachtens deze verordening vrijgestelde steunregeling ten uitvoer wordt gelegd of wanneer zonder toepassing van een steunregeling krachtens deze verordening vrijgestelde individuele steun wordt verleend, zendt de betrokken lidstaat de Commissie uiterlijk tien werkdagen vóór de inwerkingtreding ervan, ter bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie* en in de in bijlage I vastgestelde vorm, beknopte informatie betreffende deze steunregeling of individuele steunmaatregel toe. Deze gegevens moeten in elektronische vorm worden ingediend. Binnen tien werkdagen na ontvangst van deze informatie verzendt de Commissie een ontvangstbewijs met identificatienummer en publiceert zij de informatie op internet.
2. De lidstaten leggen gedetailleerde dossiers aan van de krachtens deze verordening vrijgestelde steunregelingen, de op grond van deze regelingen verleende individuele steun en de krachtens deze verordening vrijgestelde individuele steun die zonder toepassing van een steunregeling is verleend. Deze dossiers moeten alle informatie bevatten die noodzakelijk is om na te gaan of aan de in deze verordening vastgestelde voorwaarden voor vrijstelling is voldaan, met inbegrip van informatie waaruit blijkt dat de betrokken onderneming de status van kmo bezit. De lidstaten bewaren een dossier betreffende elke individuele steunmaatregel gedurende tien jaar te rekenen vanaf het tijdstip van verlening van de steun, en een dossier betreffende een steunregeling gedurende tien jaar te rekenen vanaf het tijdstip van de laatste individuele steunverlening op grond van die regeling. De betrokken lidstaat verstrekt de Commissie op haar schriftelijk verzoek binnen 20 werkdagen, of binnen een langere termijn die in het verzoek is vastgesteld, alle informatie die de Commissie nodig acht om na te gaan of aan de voorwaarden van deze verordening is voldaan.
3. De lidstaten stellen voor elk kalenderjaar of gedeelte van een kalenderjaar tijdens hetwelk deze verordening van kracht is, in de in bijlage II vastgestelde vorm, een verslag over de toepassing van deze verordening op. Dit verslag mag worden opgenomen in het door de lidstaten op grond van artikel 21, lid 1, van Verordening (EG) nr. 659/1999 van de Raad ⁽²¹⁾ op te stellen jaarlijkse verslag en wordt uiterlijk op 30 juni van het jaar na het kalenderjaar waarop het verslag betrekking heeft, ingediend. Tegen dezelfde datum dienen de lidstaten een apart verslag in over de op grond van de artikelen 10 en 11 van deze verordening verrichte betalingen, waarin de in dat kalenderjaar betaalde bedragen, de betaalvoorwaarden en de in artikel 10 bedoelde dierziekten worden vermeld, alsmede, met betrekking tot artikel 11, adequate meteorologische gegevens over type, tijdstip, relatieve omvang en locatie van de weersomstandigheid, alsook gegevens over de gevolgen van deze weersomstandigheid op de productie waarvoor compensatie is toegekend.

⁽²¹⁾ PB L 83 van 27.3.1999, blz. 1.

4. Zodra een krachtens deze verordening vrijgestelde steunregeling in werking treedt of zonder toepassing van een steunregeling krachtens deze verordening vrijgestelde individuele steun wordt verleend, maakt de betrokken lidstaat de volledige tekst van die regeling of de criteria en voorwaarden voor de toekenning van de individuele steun zonder toepassing van een steunregeling op het internet bekend. Het adres van de website, met een rechtstreekse link naar de tekst van de regeling, wordt samen met de overeenkomstig lid 1 toe te zenden beknopte informatie aan de Commissie toegezonden. Dit adres worden tevens opgenomen in het overeenkomstig lid 3 in te dienen jaarlijkse verslag.

5. Dit artikel is niet van toepassing op steun die valt onder artikel 17.

Artikel 21

Wijziging van Verordening (EG) nr. 70/2001

Verordening (EG) nr. 70/2001 wordt als volgt gewijzigd:

1) Artikel 1, lid 2, onder a), wordt vervangen door:

„a) visserijproducten en producten van de aquacultuur die vallen onder Verordening (EG) nr. 104/2000 van de Raad (*) en werkzaamheden die verband houden met de primaire productie (landbouw) van landbouwproducten; de vervaardiging en afzet van producten die melk en zuivelproducten imiteren of vervangen;

(*) PB L 17 van 21.1.2000, blz. 22.”

2) Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

de volgende punten k) tot en met n) worden toegevoegd:

„k) „landbouwproduct”:

i) de in bijlage I bij het Verdrag opgenomen producten, met uitzondering van visserijproducten en producten van de aquacultuur die vallen onder Verordening (EG) nr. 104/2000;

ii) de producten van de GN-codes 4502, 4503 en 4505 (kurkproducten);

iii) de producten die bedoeld zijn om melk en zuivelproducten te imiteren of te vervangen, zoals bedoeld in artikel 3, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 1898/87 van de Raad (*);

l) „producten die bedoeld zijn om melk en zuivelproducten te imiteren of te vervangen”: producten die met melk en/of zuivelproducten kunnen worden verward, maar qua samenstelling afwijken van melk en/of zuivelproducten in de zin dat zij ander dan van melk afkomstig vet en/of eiwit bevatten, al dan niet samen met melkeiwit (de in artikel 3, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 1898/87 bedoelde andere producten dan melk of zuivelproducten);

m) „verwerking van landbouwproducten”: elke bewerking van een landbouwproduct die een product oplevert dat nog steeds een landbouwproduct is, met uitzondering van activiteiten op landbouwbedrijven die nodig zijn om een plantaardig of dierlijk product voor de eerste verkoop voor te bereiden;

n) „afzet van landbouwproducten”: het in voorraad hebben of uitstellen met het oog op verkoop, te koop aanbieden, leveren of op enige andere wijze verhandelen, met uitzondering van de eerste verkoop door een primaire producent aan wederverkopers of verwerkingsbedrijven en alle activiteiten waarmee een product voor een dergelijke eerste verkoop wordt voorbereid; verkoop door een primaire producent aan eindgebruikers geldt als afzet indien deze plaatsvindt in speciaal daartoe voorziene afzonderlijke lokalen.

(*) PB L 182 van 3.7.1987, blz. 36.”

3) Aan artikel 4 wordt het volgende lid 7 toegevoegd:

„7. Wanneer de investering betrekking heeft op de verwerking en afzet van in bijlage I bij het Verdrag opgenomen landbouwproducten, mag de brutosteunintensiteit niet meer bedragen dan:

a) 75 % van de in aanmerking komende investeringen in de ultraperifere gebieden;

b) 65 % van de in aanmerking komende investeringen in de in Verordening (EEG) nr. 2019/93 van de Raad (*) bedoelde kleinere eilanden in de Egeïsche Zee;

c) 50 % van de in aanmerking komende investeringen in de in artikel 87, lid 3, onder a), van het Verdrag bedoelde gebieden;

d) 40 % van de in aanmerking komende investeringen in alle andere gebieden.

(*) PB L 184 van 27.7.1993, blz. 1.”

4) In bijlage II wordt na de vermelding „Andere productiesectoren” en op dezelfde hoogte als „Alle productiesectoren” de volgende vermelding ingevoegd:

„ Verwerking en afzet van landbouwproducten (*)

(*) Als omschreven in artikel 2, onder k), van deze verordening.”

Artikel 22

Overgangsbepalingen

De krachtens Verordening (EG) nr. 1/2004 vrijgestelde steunregelingen die aan alle voorwaarden van de onderhavige verordening voldoen, blijven vrijgesteld tot en met de in artikel 23, lid 1, van de onderhavige verordening genoemde datum.

*Artikel 23***Inwerkingtreding en toepassing**

1. Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing van 1 januari 2007 tot en met 31 december 2013.

2. Aanmeldingen die op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening nog in behandeling zijn, worden overeenkomstig deze verordening beoordeeld. Indien niet aan de voorwaarden van deze verordening wordt voldaan, zal de Commissie de in behandeling zijnde aanmeldingen toetsen aan de communautaire richtsnoeren voor staatssteun in de landbouwsector.

Individuele steunmaatregelen en steunregelingen die vóór de inwerkingtreding van deze verordening ten uitvoer zijn gelegd en steun die krachtens die regelingen zonder goedkeuring van de Commissie en in strijd met artikel 88, lid 3, van het Verdrag is toegekend, zijn verenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 87, lid 3, onder c), van het Verdrag en vallen onder de vrijstelling mits zij voldoen aan de voorwaarden van artikel 3 van deze verordening, met uitzondering van de in lid 1 en lid 2, onder b) en c), van laatstgenoemd artikel vastgestelde verplichtingen om uitdrukkelijk naar deze verordening te verwijzen en om de in artikel 20, lid 1, bedoelde beknopte informatie vóór toekenning van de steun in te dienen. Steun die niet aan deze voorwaarden voldoet, wordt door de Commissie beoordeeld overeenkomstig de relevante kaderregelingen, richtsnoeren, mededelingen en bekendmakingen.

3. Steunregelingen die krachtens deze verordening zijn vrijgesteld, blijven zes maanden na de datum waarop deze verordening verstrijkt, vrijgesteld.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 15 december 2006.

Voor de Commissie

Mariann FISCHER BOEL

Lid van de Commissie

BIJLAGE I

Vorm waarin de beknopte informatie moet worden verstrekt wanneer een krachtens deze verordening vrijgestelde steunregeling ten uitvoer wordt gelegd en wanneer krachtens deze verordening vrijgestelde individuele steun wordt toegekend zonder toepassing van een steunregeling

Beknopte informatie inzake overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1857/2006 van de Commissie toegekende staatssteun

Lidstaat

Regio (vermeld de naam van de betrokken regio indien de steun wordt verleend door een subnationale overheid)

Benaming van de steunregeling of naam van de onderneming die individuele steun ontvangt (vermeld de naam van de steunregeling of, in het geval van individuele steun, de naam van de begunstigde)

Rechtsgrondslag (vermeld de nauwkeurige vindplaats van de nationale wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de steunregeling of de individuele steun)

Voorziene jaarlijkse uitgaven krachtens de regeling of totaalbedrag van de aan de onderneming verleende individuele steun (de bedragen dienen te worden opgegeven in euro of, in voorkomend geval, in de nationale munteenheid. In het geval van een steunregeling dient voor alle vormen van steun waarin de regeling voorziet, het jaarlijkse totale bedrag van de budgettaire voorziening(en) of het geschatte bedrag van de gedeerde fiscale inkomsten per jaar te worden vermeld. In het geval van individuele steun dient het totale steunbedrag/het totale bedrag van de gedeerde fiscale inkomsten te worden vermeld. Vermeld in voorkomend geval ook gedurende hoeveel jaren de steun in termijnen zal worden uitgekeerd of gedurende hoeveel jaren er sprake zal zijn van derving van fiscale inkomsten. Vermeld, in beide gevallen, met betrekking tot waarborgen het (totale) bedrag van de gewaarborgde leningen.)

Maximale steunintensiteit (vermeld, voor elke in aanmerking komende vorm van steun, de maximale steunintensiteit of het maximale steunbedrag)

Datum van tenuitvoerlegging (vermeld de datum vanaf wanneer krachtens de regeling steun kan worden verleend, of de datum waarop de individuele steun wordt verleend)

Duur van de regeling of van de individuele steunverlening (vermeld de datum (jaar en maand) tot welke krachtens de regeling steun kan worden verleend, of in het geval van individuele steun en waar passend, de datum (jaar en maand) waarop naar verwachting de laatste termijn zal worden uitgekeerd)

Doelstelling van de steun (het hoofddoel wordt geacht de ondersteuning van kleine en middelgrote ondernemingen te zijn). Vermeld welke verdere (secundaire) doelstellingen worden nagestreefd. Vermeld welk artikel (van de artikelen 4 tot en met 17) wordt gebruikt en de in aanmerking komende kosten van de steunregeling of individuele steun.)

Betrokken economische sector(en) (vermeld de subsectoren door de soort dierlijke productie (bv. varkens/pluimvee) of plantaardige productie (bv. appels/tomaten) aan te geven)

Naam en adres van de autoriteit die de steun verleent

Website (vermeld het internetadres waar de volledige tekst van de regeling of de criteria en voorwaarden voor de toekenning van individuele steun zonder toepassing van een steunregeling te vinden zijn)

Overige inlichtingen

BIJLAGE II

Vorm van het bij de Commissie in te dienen periodieke verslag**Model van het jaarlijkse verslag over steunregelingen die krachtens een op grond van artikel 1 van Verordening (EG) nr. 994/98 van de Raad vastgestelde groepsvrijstellingsverordening zijn vrijgesteld**

De lidstaten zijn verplicht van onderstaand model gebruik te maken om hun rapporteringsverplichtingen ten aanzien van de Commissie uit hoofde van op grond van Verordening (EG) nr. 994/98 vastgestelde groepsvrijstellingsverordeningen na te komen.

De verslagen moeten in elektronische vorm worden ingediend.

Informatie vereist voor alle steunregelingen die krachtens op grond van artikel 1 van Verordening (EG) nr. 994/98 vastgestelde groepsvrijstellingsverordeningen zijn vrijgesteld:

1. *Benaming van de steunregeling*
2. *Toepasselijke vrijstellingsverordening van de Commissie*
3. *Uitgaven*

Voor elke vorm van steun waarin een regeling of een individuele steunverlening voorziet (bv. subsidie, zachte lening, enz.), moeten afzonderlijke cijfers worden opgegeven. De cijfers moeten in euro of in voorkomend geval in de nationale munteenheid worden uitgedrukt. In het geval van belastingfaciliteiten moeten de jaarlijks gederfde fiscale inkomsten worden opgegeven. Wanneer geen nauwkeurige cijfers voorhanden zijn, mogen de gederfde inkomsten worden geschat.

De cijfers betreffende de uitgaven moeten op de onderstaande basis worden opgegeven.

Vermeld voor het beschouwde jaar, voor elke vorm van steun waarin de regeling voorziet (bv. subsidie, zachte lening, waarborg, enz.), afzonderlijk:

- 3.1. vastgelegde bedragen, (geschatte) gederfde fiscale of andere inkomsten, gegevens betreffende de waarborgen, enz. voor nieuwe projecten. In het geval van waarborgregelingen dient het totaalbedrag van de nieuwe verleende waarborgen te worden opgegeven;
- 3.2. vastgelegde bedragen, (geschatte) gederfde fiscale of andere inkomsten, gegevens betreffende de waarborgen, enz. voor nieuwe en lopende projecten. In het geval van waarborgregelingen dienen de volgende gegevens te worden verstrekt: het totaalbedrag van de nog geldende waarborgen, de ontvangen premies, de terugontvangen bedragen, de uit hoofde van de waarborg uitgekeerde bedragen, het resultaat van de werking van de regeling gedurende het beschouwde jaar;
- 3.3. aantal gesteunde projecten en/of ondernemingen;
- 3.4. [openlaten]
- 3.5. Geschat totaalbedrag aan:
  - steun voor investeringen,
  - steun voor uitgaven voor de instandhouding van traditionele landschappen en gebouwen,
  - steun voor uitgaven voor de verplaatsing van landbouwbedrijfsgebouwen in het algemeen belang,
  - steun voor de vestiging van jonge landbouwers,
  - steun voor vervroegde uittreding,
  - steun voor producentengroeperingen,
  - steun in verband met ziekten,
  - steun voor uitgaven ter vergoeding van door ongunstige weersomstandigheden veroorzaakte schade,
  - steun voor de betaling van verzekeringspremies,

- steun voor ruilverkavelingen,
  - steun ter bevordering van de productie van kwaliteitslandbouwproducten,
  - steun voor uitgaven voor technische bijstand,
  - steun voor uitgaven ter ondersteuning van de sector dierlijke productie;
- 3.6. regionale uitsplitsing van de in 3.1 bedoelde bedragen volgens het soort gebieden, dat wil zeggen hetzij probleemgebieden, hetzij in artikel 36, onder a), i), ii) en iii), van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad bedoelde gebieden en andere gebieden;
- 3.7. sectorale uitsplitsing van de in 3.1 bedoelde bedragen volgens de sectoren waarin de begunstigden werkzaam zijn (indien het om meerdere sectoren gaat, vermeld dan het aandeel van elke sector):
- de soort dierlijke producten,
  - de soort plantaardige producten.
4. *Overige informatie en opmerkingen.*
-